

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱՏՈՒՆԻ ՄԱՐԶ

ԹԱԼԻՆԻ ԶԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

REPUBLIC OF ARMENIA
ARAGATSOTN MARZ

MUNICIPALITY OF TALIN

0501 ք. Թալին Գալի-1
Ֆեռ (0249) 2-25-46, 2-24-19
Ֆաքս (0249) 2-31-38
Էլ. փոստ: taliniqaxaqapetaran@mail.ru

№ 056/295

0501 ք. Թալին
Դեռ (0249) 2-25-46, 2-24-19
Ֆեռ (0249) 2-31-38
Email: taliniqaxaqapetaran@mail.ru

« 06 » 12 2013 թ.

ՀՀ ԱՐԱԳԱՏՈՒՆԻ ՄԱՐԶԻՆ

ՊԱՐՈՆ Ս. ՍԱՀԱԿՅԱՆԻ

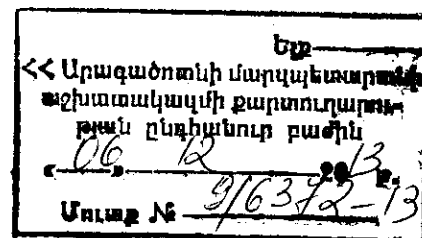
Թալինի քաղաքի Մահակյան

Քաղաքի քաղաքապետի Թալին քաղաքային իսկանյերի տվագանու 12 նոյեմբերի 2013թ.
N 36-Ա, N 37-Ա, N 38-Ա, N 39-Ա, N 40-Ա, N 41-Ա, 42-Ա, N 43-Ա որոշումները:

Առաջիկա 27 թերթ

ԹԱԼԻՆԻ ԶԱՂԱՔԱՊԵՏ

Ս. ԱՐԱՍՅԱՆ

ԹԱԼԻՆԻ ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՐԱՆ

MUNICIPALITY OF TALIN

2013 B.

№ 056/293

Email: talinalqaxaqapeteran@gmail.com

000000, U. 000000000000.

Նշել եղանակվում Թային թողարային համաչերի սվազանու 12 նույնրերի 2013թ.
N 36-Ա, N 37-Ա, N 38-Ա, N 39-Ա, N 40-Ա, N 41-Ա, 42-Ա, N 43-Ա որոշումները :
Ամսն 23 սերտ :

Универс 27 ретр

RESULTS AND DISCUSSION

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

«Արագածոտնի մարզպետարան»
 Ֆինանսական բարոտուղարան
 ԲԱՆԿ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺԻՆ
 Ստորագր. № 9/6322-13

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱՄԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12 >> նոյեմբերի 2013թվական N 36-Ա

Ձեռք բերվել է ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆՈՒ 2013Թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 12-Ի ԹԻՎ 8
ԶԵՐԲԱԿԱՆ ՆԻՍՏԻ ՕՐԱԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

Ղեկավարվելով «< Տեղական ինքնակառավարման մասին >> ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի
նախատեսվելով **համայնքի ավագանին որոշում է՝**

1. ԹԱՄԻՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ ԿԻՑ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԵՎ ԲՅՈՒՋԵԻ
ԿԱՂԱԿԱՐԾՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԽՈՔՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

2. ԹԱՄԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱԿԱՐԾՄԱՆԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

3. ԹԱՄԻՆ ՔԱՂԱՔԻ 2013Թ. ԲՅՈՒՋԵԻ ԻՆՆԸ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ԿԱՏԱՌՈՂԱԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ .

4. ԹԱՄԻՆ ՔԱՂԱՔԻ 2013Թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՐՈՒ ՓՈԹՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ
ՄԱՍԻՆ .

5. ԳՈՒՅԲԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈԿ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

6. ԹԱՄԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐԿՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ
ՀՈՐԱԿՏՈՐՆԵՐ ԱՃՈՒՂ-ԿԱՃԱՌՔԻ ԵՎ ՈՒՂԱԿԻ ԿԱՃԱՌՔԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՕՏԱՐԵԼՈՒ
ԹՈՒՅՏԿՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

7. ԹԱՄԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐԿՈՂ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀՈՐԱՄԱՍԵՐԻ ԿԱՐԶԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿՈՒՆՔՈՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ
ՏՐԱՄԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ :

8. ՄՈՒՅՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՈՒՃԻ ՄԵՋ Է ՄՏՆՈՒՄ ԸՆԴՈՒՆԱՄԱՆԸ ՀԱՋՈՐԴՈՂ
ՕՐԱԿԱՆՑ :

Լեւոն 8

դեմ 0

ձեռնպահ 0

1. Դարավան Արամ

2. Ինդրյան Թամարա

3. Սարգսյան Տիգրան

ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Թափն համայնքի սեփականությունը համարվող գյուղատնտեսական հողամասերը
փարձակալության իրավունքով տրամադրելու

Լուր

ՀՈՂԱՏԱՐԱՐՔԻ
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

ՆԱԵՐԻ ՎՍԵՐԻՆՏԵ

ԿԵՌԻՈՐԱԶ

ՄԱԿԵՐԵԱԸ Կա/

ՆՊԱՏՔԱԿԻՆՈՐՉ
ԴԿԵՐԻՏՈՒՆԸ

ՎԱՐՁՈՒՄԻ ԴՈՒՅՄՈՒ
ՊԵՆՏԻՄԵՆ
ԴՈՒՅՄՈՒՄԸ

Դրամ 22

1	ԱՐՈՏ	ք. Թափն	02-003-212	2.2734	գյուղատնտեսական	23000
2	ԱՐՈՏ	ք. Թափն	02-003-224-001	0.163	գյուղատնտեսական	3000

Կողմ 6

դեմ-1

ձեռնպահ-1

1. Արամյան Արամ

Գևորգյան Թամարա

Սարգսյան Տիգրան

2. Մարգարյան Հովհաննես

3. Խոստովանյան Արթուր

4. Միրզայան Ռուսլոմ

5. Մկրտչյան, Սերգե

6. Հակոբյան Համկեր

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

ք. Թափն

10 հոկտեմբերի 2013թ

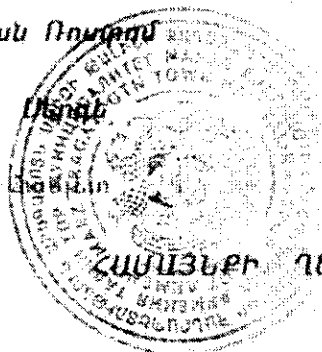

ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Թալին համայնքի սեփականությունը համարվող բնակավայրերի նշանակության
հողամասերի աճուրդ-վաճառքի մեկնարկային գների

Լուր	ՀՈՂԱՏԱՐԱԾԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՃԱՆՊԵՆԻ ՎԱՅՐԸ	ԿԱԹՈՂՈՑ	ՄԱԿԵՐԵԱԸ ՊԿԱ	ՇՐՋԱՆԱԿԱՆ ՆՈՒՄԵՐ	ԴՈՒՄԱՆ ՊԵՐԻՈԴ
1	Խառը կառուցապարում	Տերյան փ. 24/16	030-089	0.00165	բնակավայրերի	1000
2	Խառը կառուցապարում	Տերյան փ. 24/17	030-811	0.0053	բնակավայրերի	1000
3	Այլ հողեր	Մ. Մաշտոցի պող. 1	017-130	0.003	բնակավայրերի	1000
4	Այլ հողեր	Շահումյան 2/2	030-803	0.0243	բնակավայրերի	1000
5	Այլ հողեր	Երևանյան 19/1	058-262	0.0140	բնակավայրերի	1000
6	Խառը կառուցապարում	Տերյան փ. 24/2-16	030-808	0.0035	բնակավայրերի	1000
Կողմ-8		դեմ-0		ձեռնպահ-0		

1. Արամյան Արամ
2. Գևորգյան Թամարա
3. Սարգսյան Տիգրան
4. Սարգսյան Հովհաննես
5. Կարապետյան Արթուր
6. Միրալեյան Ռուբեն
7. Մկրտչյան Ստեփան
8. Հովսեփյան Լևոն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

[Signature]

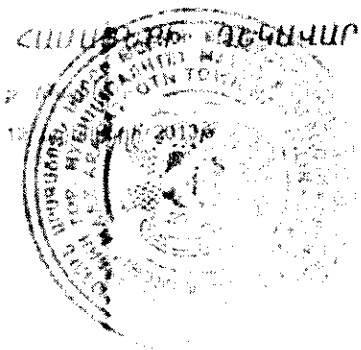
Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

կողմ 8

դեմ 0

ծեռնպահ 0

1. Արամյան Արամ
2. Պետրոսյան Թամարա
3. Սարգսյան Տիգրան
4. Սարգսյան Հովհաննես
5. Կարսեղեղյան Արթուր
6. Միրաբեկյան Ռուբեն
7. Սկրպոյան Սերգե
8. Հակոբյան Համլետ

Վ. ԱՐԱՄՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԼԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12 >> նոյեմբերի 2013թվական N_42-Ն

ԹԱԼԻՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐԿՈՂ ԱՌԱՋԻՆ ՀՈՂԱԿՏՈՐՆԵՐ
ԱՃՈՒՐԴ-ՎԱՃԱՌՔԻ ԵՎ ՌԻԴԱԿԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՄԻՋՈՅՈՎ
ՕՏԱՐԵԼՈՒ ԹՈՒՅԼՏԿՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

Ղեկավարվելով ՀՀ հողային օրենսգրքի 66-րդ հոդվածի 4-րդ կետով , 67-րդ հոդվածով , << Տեղական ինքնակառավարման մասին >> ՀՀ օրենքի 16/20, 32/12 , 32/13 , 38/2 հոդվածների դրույթներով , հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի 05.11.2013թ. թիվ 112-Ա որոշումը , Ալվարդ Գրիգորյանի և Ռազմիկ Աթանեսյանի դիմումները , Թալին համայնքի գլխավոր հափառագծին համապատասխան , հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը , համայնքի ավագանին որոշում է .

1. Թույլատրել համայնքի ղեկավարին Թալին համայնքի սեփականություն համարվող բնակավայրի նշանակության հողերը աճուրդ - վաճառքի միջոցով օտարել և հաստատել հեկտարային գին համաձայն աղյուսակի :

2. Թալին համայնքի սեփականություն համարվող բնակավայրի նշանակության 11.1 քմ. 02-003- 030- 810 ծածկագրի տակ գտնվող , Ռազմիկ Աթանեսյանին պատկանող խանութին կից հողափարածքը ուղղակի աճառքով նախապատրվության իրավունքով .

Հողի արժեքը ' 1000 դրամ x 11.1 քմ = 11 100 դրամ

Ընդամենը ' 11 100 դրամ արժեքով վաճառել Ռազմիկ Աթանեսյանին:

3. Համայնքի սեփականություն հանդիսացող Տերյան 24 /2-15 հասցեում 02-003-030- 812 ծածկագրի տակ գտնվող 7.85 քմ հողամասի վրա Ալվարդ Գրիգորյանի կողմից ինքնակամ կառուցված 7.85 քմ կառույցը ուղղակի վաճառքով նախապատրվության իրավունքով .

ա/հողի արժեքը ' 528 դրամ x 7.85 քմ = 4144 դրամ

բ/շինության արժեքը ' 2580 դրամ x 7.85 = 20153 դրամ

Ընդամենը ' 24 397 դրամ արժեքով վաճառել Ալվարդ Գրիգորյանին :

3. Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՑՈՒՑԱԿ

ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՑ ՕԳՏՎՈՂԱԼԵՐԻ

Դ/Գ	Անունը և գրանցումը	Ավտոմեքենայի մակնիշը	Արտադրության տարեթիվը	Գույքահարկի գումարը
1	Քաղաքային Օճա Սերգեյի	Մոսկվի	1971թ.	62107
2	Բաբսեղյան Արսյա Ռազմիկի	Ռազ 330	1989թ.	5803
3	Գառապարյան Ժան Լյուդովի	Վազ 2106	1995	7480
4	Գրիգորյան Արթուր Գեորգի	Չիլ 110	1989	10833
5	Գրիգորյան Սիրազնիկ Հովհաննեսի	ՉԼԶ 968	1989	34788
6	Աղյան Գալստև Հրաչիկի	Ասմազ	1990թ.	64396
7	Համբարձումյան Կրիմ Ռաֆիկի	ՌԻԼԶ 220	1995թ.	3866
8	Հովհանյան Թորոս Հարությունի	Ֆորդ TR	1993թ.	181
9	Խաչատրյան Վահագն Մամիկոնի	Ֆոլկսվագեն	1997թ.	51
10	Սահրազյան Լիդիա Սահապարի	Մ 2140	1980թ.	65208
11	Ղազարյան Արմեն Ղազարի	Կրայսլեր	1998թ.	90
12	Ղազարյան Արմեն Ղազարի	Օպել	2000թ.	5660
13	Սարգսյան Արտուր Ավետիսի	ՌԻԼ 3303	1990թ.	9800
14	Սարգսյան Արտուր Ավետիսի	Օպել FRO	1994թ.	4277
15	Սարգսյան Նանիկ Ռուբենի	ՄԼՐՆԴԵ	1997թ.	128
16	Սկրուպյան Արսեն Կարոյի	Գազ 24	1972թ.	11606
17	Սկրուպյան Տարոն Վաղդայի	Գազ 33	2004թ.	5803
18	Սեյիբյան Լուսին Լևոնի	Միգուրիշի	2000թ.	3946
19	Նիկոլայի Դանիել Ռազմիկի	Գազ 2705	1998թ.	4413
20	Մխիթարյան Մխիթար Էդիսանի	Գազ 52 0	1989թ.	5803
21	Խաչատրյան Ռուբեն Ազատի	Գազ 3110	2001թ.	97030
22	Խաչատրյան Քոբա Մամիկոնի	Ֆոլկսվագեն	1996թ.	316
23	Սկրուպյան Յուրի Երևանի	Վազ 2106	1989թ.	9788
				413970

ՀԱՅԿԷԼԵԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԽՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԿԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12 >> նոյեմբերի 2013 թվական N 41-Ն

ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Երևանի մոնեթավոժ այն հասցառանքը, որ համայնքի գրավի թվով բնակիչներ արդեն մի քանի տարի է զուտել են իրենց գույքը հավաքում և բնակիչները կամ չեն շահագործում, կամ եկրոնվում են խոտանում, բայց համապատասխան մարմիններում անհրաժեշտ փոփոխություններ չեն արվել, որի արդյունքում բաղադրագրության գույքահարկի բազայում փոփոխվել է գույքահարկի գծով բավականին անհուսալի ապառքներ, ղեկավարվելով « Գ. Գրեյսերի մասին » 22 օրենքի 15-րդ հոդվածի 3-րդ կետով և 22 կառավարության 22 հիմնարկ 2012թ. N 822 Ն որոշման պահանջներով **համայնքի, ավագանին որոշում է**

1. Համայնքի որոշ բնակիչների համար սահմանել գույքահարկի գծով արտոնություն գույքահարկի ապառքի 100%-ի չափով, համաձայն հավելվածի :

2. Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող օրվանից:

Պաշտ 8

դեմ 0

ձեռնպահ 0

1. Արմենյան Արամ

2. Գրեյսեր Թամար

3. Գրեյսեր Տիգրան

4. Գրեյսեր Նովհանես

5. Գրեյսեր Արթուր

6. Գրեյսեր Բուսուր

7. Գրեյսեր Անդր

8. Գրեյսեր Նովհան

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԿԱԳԱՆ

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

Հավելված

Թալինի քաղաքային համայնքի ավագանու

2013թ. նոյեմբերի 12 -ի թիվ 40-Ն որոշման

ա) 2013թ. տարեկան ճշտված բյուջեի եկամտային մասում կատարել հետևյալ փոփոխությունները

Անվանումը	Տարեկան հաստատված բյուջեով	Կատարված փոփոխություն		Տարեկան ճշտված բյուջե
		ավելացում	պակասեցում	
Համայնքի բյուջե մուտքագրման, ենթակա այլ եկամուտներ	8426,2		3118,6	5307,6
Պետ. բյուջեից տրամադր. նպ. հոստի /հուրվեճից /	8731,7		162,1	8569,6
Պետ. կողմից ՏԻՄ-ի կատարվ. իրական ծախս ֆին. պետ. բյուջ.	2525,0	138,6		2663,6
Տեղական տուրք	3300,0	1000,0		4300,0

բ) 2013թ. տարեկան ճշտված բյուջեի ծախսային մասում ըստ բյուջետային ծախսերի գործառնական և տնտեսագիտական դասակարգման

Անվանումը	Տարեկան հաստատված բյուջեով	Կատարված փոփոխություն		Տարեկան ճշտված բյուջե
		ավելացում	պակասեցում	
Կառավարման նպատակով 01.1.1				
4111	25476,9		2814,2	22662,7
4112	468,0	32,0		500,0
4241	258,0	420,0		678,0
4261	500,0		100,0	400,0
4269	400,0	200,0		600,0
Ընդամենը բյուջեի այլ ծախսատեսակներ				0,0
01.3.3. 4212	160,0	50,0		210,0
4252		45,1		45,1
4269		25,0		25,0
Ընդհ. բնույթի կանոն. ծախսեր 01.6.1				0,0
4241	400,0	120,0		520,0
4823	150,0		120,0	30,0
5134	6200,0		250,0	5950,0
5113	11800,0	250,0		12050,0

ԱՎԱԳԱՆՈՒ ԱՆՊԱՍՆԵՐ

Արամյան Արամ

Մկրտչյան Սերգեյ

Կարապետյան Ալբերտ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԼԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԿԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<<12>> նոյեմբերի 2013թվական N 40-Ն

ԹԱԼԻՆ ԲԱՂԱՔԻ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵՌԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Աշխատանքային անհրաժեշտությունից կենելով, 2013թ. բյուջեի առկա ֆինանսական
միջոցները հաշվառությունն արդիւնէր, ինչպէս նաեւ ծախսային մասն արդիւնաւէտ
նշանակելու, նպատակով՝ ղեկավարվելով << Տեղական ինքնակառավարման մասին >>
22 օրէնքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ կէտով և << Իրավական ակտերի մասին >> 22 օրէնքի 70-րդ
հոդվածով, **համայնքի ավագանին որոշում է՝**

1. Համայնքային տալ Թալին քաղաքի 2013թ. տարեկան բյուջեի եկամտային մասի
և ծախսային մասի փոփոխության առաջարկությանը՝ համաձայն հավելվածի :

2. Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող օրվանից:

Կողմ 8

դեմ 0

ձեռնպահ 0

Ն. Արամյան Արամ

Ս. Գևորգյան Թամարա

Յ. Ասրադյան Տիգրան

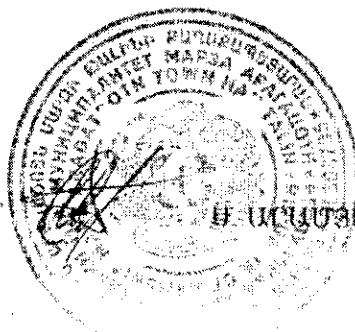
Է. Ասրադյան Հովհաննէս

Յ. Աւարուկեան Արթուր

Յ. Միքայելյան Ռոստոմ

Մ. Արսլանյան Սերգէ

Յ. Շամբրյան Համլէտ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱԿԱՐ

Ի. ԱՐԱՄՅԱՆ

2013 թ. նոյեմբերի 20-ի

Թալին

ՀԱՇՎԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2013թ. ինքն աճի արդյունքի բյուջեի կատարման և ծախսերի կատարման մասին

Ցուցանիշներ	Տարեկան պահանջ, դրամ	Ինքն աճի արդյունքի պահանջ, դրամ	Ինքն աճի արդյունքի փաստացի ծախսեր, դրամ	Օձ
Ընդամենը	14910.0	11 156.0	8311.4	74.5
Հաշվառում	5160.0	5000.0	5029.7	100.0
Հաշվառում	5000.0	4200.0	4139.2	98.0
Տեղափոխում	3300.0	2500.0	2346.7	93.9
Այլ մատուցող ծախսեր	15851.2	11900.0	5703.2	47.9
Հոգի փոխանակություն	900.0	600.0	282.8	47.1
Հոգի փոխանակության	4000.0	3200.0	3124.0	97.6
Կատարման հոգի փոխանակության	2525.0	1893.0	1636.9	86.4
Հոգի փոխանակության	8426.2	6000.0	659.6	11.0
Հաշվառում	69070.9	51800.2	51803.2	100.0
Հաշվառում	8731.7	6500.0	1354.8	20.8
Հաշվառում	5410.0	4000.0	0	0
Հաշվառում	127433.8	97059.2	78588.0	81.1
Հաշվառում	342089.9	25600.0	17755.2	69.3
Հաշվառում	2880.0	2100.0	1878.7	89.5
Հաշվառում	94652.0	70900.0	57922.7	81.7
Հաշվառում	131741.8	98600.0	77556.6	78.6

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԱԳԱՎԱՐ

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԼԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԿԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12 >> նոյեմբերի 2013թվական N 39-Ա

ԹԱԼԻՆ ՔԱՂԱՔԻ 2013Թ. ԲՅՈՒՋԵԻ ԻՆՆՈՒՄԻՏՆԵՐԻ

ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ՄԱՍԻՆ .

Նկատարվելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» 22 օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին կետի և 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի , « Բյուջետային համակարգի մասին » 22 օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջներով **համայնքի ավագանին որոշում է** .

1. Հաստատել համայնքի 2013թ. բյուջեի իննը ամիսների եկամուտների և ծախսերի կատարողականը , համաձայն հավելվածի :

2 Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող օրվանից:

կողմ 7

դեմ 0

ձեռնպահ 1

Արամյան Արամ

Սարգսյան Տիգրան

2. Փնորքյան Թամարա

3. Սարգսյան Հովհաննես

4. Գաբրիելյան Արթուր

5. Դիմիտրյան Ռուստոմ

6. Ազրոյան Արգիշտի

7. Հովհաննիսյան Հարություն

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

8. Եզրափակիչ դրույթներ

Այս Մասնակցության կարգը սահմանում է միայն տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության ընդհանուր կանոններն ու դրույթները:

Համայնքում քաղաքացիների մասնակցության կոնկրետ գործընթացները հիմնվում են Մասնակցության կարգի վրա, ինչպես նաև կարող են մշակվել քաղաքացիների մասնակցության կոնկրետ ծրագրեր, որոնք մտնում են ներառված լինելու քաղաքացիների մասնակցության գործընթացների պլանավորման, իրականացման, հրահանգման, վերահսկման և գնահատման բոլոր փուլերը և քայլերը:

Տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության ծրագրի նախագիծ մշակել և համայնքի ավագանու քննարկմանն ու հաստատմանը ներկայացնել կարող են համայնքի քաղաքացիները, ավագանու անդամները, քաղաքապետը, համայնքի քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր խոստովածի սուբյեկտները:

Համայնքի ավագանու հաստատումից հետո, քաղաքացիների մասնակցության ծրագիրը դրվում է քաղաքացիության մեջ:

Քաղաքացիների մասնակցության ձևերի ըմտրությունը կախված է նրանից, թե քաղաքացիների ներգրավմամբ ՏԻՄ-երը ի՞նչ նպատակներ են հետապնդում:

Քաղաքացիների մասնակցության ձևերի կիրառման տիպային նպատակներից են՝

1) տեղեկացնել քաղաքացիներին ՏԻՄ-երի նոր նախաձեռնությունների մասին և ապահովել նրանց մշտական տեղեկացվածությունը, որպեսզի նրանք մասնակցեն ՏԻՄ-երի որոշումների կայացման գործընթացին,

2) կրթել քաղաքացիներին, որպեսզի նրանք ավելի խելամոռեն վերաբերվեն ՏԻՄ-երի նախաձեռնություններին, ինչպես նաև կարողանան գնահատել այլընտրանքների առավելություններն ու թերությունները,

3) խայցել տեղեկատվություն քաղաքացիներից, որպեսզի ընդլայնվի ՏԻՄ-երի տեղեկատվության աղբյուրների շրջանակը,

4) խորհրդակցել քաղաքացիների հետ, որպեսզի պարզվի նրանց կարծիքը ՏԻՄ-երի նոր նախաձեռնությունների վերաբերյալ,

5) ներգրավել քաղաքացիներին համայնքի սլանավորման գործընթացում, որպեսզի նրանք մասնակցեն համայնքի ապագա տեսլականների, ռազմավարությունների և ծրագրերի մշակմանը,

6) ապահովել հետադարձ կապ քաղաքացիների հետ, որպեսզի պարզվի ՏԻՄ-երի նախաձեռնությունների ազդեցությունը քաղաքացիների վրա և ճշտվեն ՏԻՄ-երի հետագա գործողությունները,

7) ներգրավել քաղաքացիներին ՏԻՄ-երի որոշումների կայացման գործընթացում՝ ապահովելով նրանց ուղղակի մասնակցությունը տարբեր խորհուրդներում, հանձնաժողովներում կամ աշխատանքային խմբերում:

Մասնակցության կարգի հավելվածում տրված է, թե քաղաքացիների մասնակցության ո՞ր ձևն է առավել նպատակահարմար կիրառել՝ որոշակի նպատակների հասնելու համար:

6. Գնահատման չափանիշները

(Մույժ Մասնակցության կարգի հաջող կիրառումը չափվում է՝

1) ՏԻՄ-երի կողմից քաղաքացիներին, մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտներին տրամադրված տեղեկատվության (հայտարարությունների, տպագիր մամուլի, հարցազրույցների, բուկլետների, էլեկտրոնային տեղեկատվության և այլ տեսքով) քանակով,

2) Քաղաքացիների կողմից ՏԻՄ-երին ուղղված դիմումների, բողոքների, կարծիքների, առաջադիմությունների թվով,

3) Քաղաքացիների կողմից Մարդու իրավունքների պաշտպանին ուղղված դիմումների, բողոքների, կարծիքների, առաջարկությունների թվով,

4) ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված ընդունելությունների, «բաց դռների» և կրթական ծրագրերի, հանրային զեկույցների և հաշվետվությունների թվով,

5) Լրատվամիջոցների կողմից ՏԻՄ-երի գործունեությունը լուսաբանող հոդվածների, հարցազրույցների, մամուլի ասուլիսների, հեռուստատեսային ծրագրերի և հաղորդումների թվով,

6) Լրատվամիջոցներում քաղաքացիների բողոքների կրճատման տոկոսով,

7) ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հանրային քննարկումների, հանդիպումների, ժողովների, հարցումների, ստուգայցերի թվով,

8) Համայնքում ստեղծված և գործող ֆոկլուս խմբերի, խորհրդատվական հանձնաժողովների, աշխատանքային խմբերի, համայնքային գրասենյակների և միավորումների թվով,

9) Անագանու մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներում քաղաքացիների ընդգրկվածության մակարդակով,

10) Համայնքում բարձր տեխնոլոգիաների կիրառության մակարդակով (մալուխային հեռուստատեսություն, համացանց, էլեկտրոնային կայքեր, հասցեներ և այլն),

11) Համայնքում մասնակցային կառավարման և մասնակցային ժողովրդավարության ընդհանուր մակարդակով:

7. Փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, գործողության դադարեցումը

Մասնակցության կարգը վերանայվում է՝ տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության բնագավառում ՀՀ օրենսդրությունում կատարված էական փոփոխությունների և քաղաքացիների մասնակցության նոր ձևեր կիրառելու դեպքերում:

Մասնակցության կարգի մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, գործողության դադարեցումը իրավասու է կատարել միայն համայնքի ավագանին՝ իր համապատասխան որոշմամբ:

այս ալագանում համայնքի ղեկավարի ներկայացրած՝ համայնքի ալագանու որոշումների
միջոցով:

Ալագանու ժամանակավոր հանձնաժողովները ալագանում ներկայացնում են տեղեկանքներ ու
նախագծերը ալագանու առանձին որոշումների միջոցով և հարցերի միջոցով քննարկման
միջոցով:

Ալագանու մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովների ստեղծման և գործունեության կարգերը
հաստատվում են ալագանու կանոնակարգով:

Ալագանու մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներն իրենց գործունեությունն արդյունավետ
նպատակներով նպատակով կարող են ներգրավել քաղաքացիների, մասնավոր հատվածի և
քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների ներկայացուցիչների:

4.2.7. Համայնքային միավորումներ

Համայնքային միավորումներն ստեղծվում են համայնքում առկա խնդիրների լուծման ուղիների
առնման, քննարկման և զաղափարների փոխանակման նպատակով:

Համայնքային միավորումները օգտագործվում են հատկապես համայնքային ծրագրերի կառավարման
նպատակներով մատուցման գործընթացներում:

Համայնքային միավորումները ստեղծվում և գործում են հետևյալ կառուցակարգերով՝

1) Համայնքային միավորումները կարող են լինել իրավաբանական անձինք կամ ոչ պաշտոնապես
ստեղծված: Միավորման անդամությունը բաց է համայնքի (քաղաքացի, տարածքի) բոլոր
քաղաքացիների, մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների համար,

2) յուրաքանչյուր միավորում իր կազմից մեկ տարի կառավարման ժամկետով ընտրում է նախագահ և
որոշության անդամներ, որոնք իրավասու են ներկայացնել միավորումը այլ սուբյեկտների հետ
համագործակցություններում,

3) միավորման կազմում կարող են ձևավորվել հանձնաժողովներ, որոնք կենտրոնացնում են համայնքի
առկա խնդիրների լուծման աշխատանքների վրա,

4) ՏԻՄ-երը օժանդակություն են ցուցաբերում համայնքային միավորումներին՝ մասնագետների և այլ
հատուկների տեսքով,

5) համայնքային միավորումները լուծարվում են, երբ առկա խնդիրը լուծվում է կամ կորցնում իր
օգնականությունն ու հետաքրքրությունը:

4.2.8. Բարձր տեխնոլոգիաների կիրառում

ՏԻՄ-երը բարձր տեխնոլոգիաները (նալուխային հեռուստատեսություն, համացանց և այլն)
օգտագործում են՝ ընդլայնելու քաղաքացիների մասնակցությունը համայնքային գործընթացներում: Դա
նպաստում է հետևյալ ձևերով՝

ա) Տեղեկատվության տարածում նալուխային հեռուստատեսությանը/հնարավորության դեպքում/

Այսպիսի տեղեկատվության տեսակներից են հետևյալները՝

1) հայտարարություններ,

2) ՏԻՄ-երի կողմից քաղաքապետարանում և համայնքի տարածքում ծրագրվող տարբեր
բացառումներ,

3) համայնքի ալագանու միստերի ուղիղ հեռարձակում, ինչպես նաև դրանց տեսագրության ցուցադրում
քաղաքացիներին օվեյի հարմար ժամերի,

4) հեռուստատեսային ծրագրեր, որոնք պարունակում են ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ
մեկնաբանություններ և վերլուծություններ, «ժյուրընկալվող» թոքշումներ, բազմաբնույթ քննարկումներ,
ինչպես քաղաքապետի կամ ալագանու անդամներից մեկի կողմից տրվող մասնույի ասույիսների
հեռարձակումներ,

5) ուղիղ եթերով հեռարձակվող հարցազրույցներ և հաղորդումներ, որոնց ժամանակ քաղաքացիները
միավորությունում ունեն հեռախոսազանգով անմիջապես հարցեր ուղղել հաղորդմանը հրավիրված
նալուխայիններին:

բ) Հասարակության հետ կապեր

Հասարակության հետ կապերի զարգացում՝ բարձր տեխնոլոգիաների կիրառմամբ:

գ) Էլեկտրոնային հաղորդակցություն քաղաքացիների հետ

Էլեկտրոնային մամակը դիտարկվում է որպես այլընտրանք հեռախոսային, ֆաքսային և փոստային
հաղորդումներին, դրա միջոցով քաղաքացիները կարող են ՏԻՄ-երին տեղեկացնել համայնքային
հարցերի մասնույիսների մատուցման հետ կապված խնդիրների մասին, ներկայացնել տարատեսակ դիմումներ և
նախագծեր:

Ի գիտություն ընդունել, որ առեղծված պաշտոնական վեր-կայքը բազմաբնույթ տեղեկատվություն է
ալագանում քաղաքացիներին իրենց գործունեության մասին, հասանելի է դարձնում համայնքային
արժույթի փաստաթղթերը՝ առանց այցելելու քաղաքապետարան, ինչպես նաև յուրօրինակ կերպով
օգտագործում է համայնքը՝ գործարար շրջանակների ներդրումների կամ զբոսաշրջիկների ներգրավման
նպատակով:

5) քաղաքապետը, զեկույցին ծանոթանալուց հետո, այն ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և, անհրաժեշտության դեպքում, տվյալ ծառայության(ների) վերաբերյալ նախկինում կայացված որոշումների վերանայմանը,

6) պարբերաբար անցկացվող (յուրաքանչյուր երկու կամ երեք տարին մեկ անգամ), նույն հարցաշարն ունեցող հարցումները ՏԻՄ-երին թույլ են տալիս ճշգրիտ գնահատել բնակչության նախասիրությունների և վերաբերմունքի նույնիսկ փոքր փոփոխությունը, ինչպես նաև՝ պարզել, թե հարցումների անցկացման միջոցակալ ժամանակահատվածում ձեռնարկված միջոցառումները ինչքանով են ներագրել բնակչության կարծիքի/վերաբերմունքի վրա:

4.2.4. Ֆոկուս խմբեր

Ֆոկուս խումբը ձևավորվում է ՏԻՄ-երի կողմից առաջ քաշված կոնկրետ նախագծին կամ նախաձեռնությանն ունեցած համայնքի բնակիչների «լուռ մեծամասնության» վերաբերմունքը սլարգելու և մոտավոր գնահատելու նպատակով:

Ֆոկուս խմբի անդամները ներկայացնում են համայնքը կամ քաղամասը՝ որպես տարբեր տեսակետների կրողներ: Յուրաքանչյուր խմբում ընդգրկվում է 5-10 մարդ: Ֆոկուս խմբերի աշխատանքներին աջակցում է քաղաքապետի կողմից նշանակված կամ հրավիրված խորհրդատուն (փորձագետը):

Ֆոկուս խմբերի հանդիպումներն անցկացվում են հետևյալ կառուցակարգով՝

1) ֆոկուս խմբերի հանդիպումներն անցկացվում են քաղաքապետարանում կամ համայնքի ցանկացած այլ վայրում,

2) այդպիսի հանդիպումներ անցկացվում են 3-4 տարբեր խմբերի հետ՝ համեմատական կարծիքներ ստանալու նպատակով,

3) Յուրաքանչյուր ֆոկուս խմբի հանդիպման ժամանակ խորհրդատուն խմբի անդամներին հարցեր է տալիս ՏԻՄ-երի կոնկրետ նախագծի կամ նախաձեռնության վերաբերյալ: Խորհրդատուի կամ նրա օգնականի կողմից խմբի անդամների կարծիքները և պատասխանները մանրամասն գրի են առնվում կամ ձայնագրվում աուդիո կրիչների վրա,

4) խորհրդատուն հետազայում վերլուծում և ամփոփում է ֆոկուս խմբերի անդամների պատասխանները, պատրաստում է զեկույց դրանցից ստացված արդյունքների և իր փորձագիտական եզրակացությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ և ներկայացնում քաղաքապետին,

5) խորհրդատուի զեկույցը կարող է հիմք հանդիսանալ համայնքային քաղաքականության ձևավորման կոնկրետ խնդրի կամ ծրագրի:

4.2.5. Խորհրդատվական հանձնաժողովներ, աշխատանքային խմբեր

Խորհրդատվական հանձնաժողովը քաղաքացիների խումբ է, որի նպատակն է ՏԻՄ-երին խորհրդատվություն տրամադրել համայնքի որոշակի խնդրի(ների) լուծման ուղիների վերաբերյալ: Աշխատանքային խմբերը ստեղծվում և գործում են ինքնուրույն կամ դրանք ենթահանձնաժողովներ են խորհրդատվական հանձնաժողովների կազմում: Աշխատանքային խումբն ստեղծվում է կոնկրետ խնդրի վրա աշխատելու համար:

Խորհրդատվական հանձնաժողովները կամ աշխատանքային խմբերը ստեղծվում և գործում են հետևյալ կառուցակարգով՝

1) խորհրդատվական հանձնաժողովը ստեղծվում է համայնքի ավագանու որոշմամբ կամ քաղաքապետի որոշմամբ կամ կարգադրությամբ, որի կազմում ընդգրկվում են ակտիվ քաղաքացիներ, փորձագետներ, համայնքի հասարակական և մասնավոր հատվածների շահագրգիռ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, հաստատվում է այդ հանձնաժողովի նախագահը, քարտուղարը և գործունեության ժամանակացույցը,

2) գործունեության ժամանակացույցին համապատասխան, խորհրդատվական հանձնաժողովն անցկացնում է պարբերական նիստեր և քննարկում ՏԻՄ-երի կողմից առաջադրված խնդիրները,

3) խորհրդատվական հանձնաժողովն իր աշխատանքի ընթացքում սերտ համագործակցում է քաղաքապետարանի բաժինների և համայնքային կազմակերպությունների պատասխանատու աշխատողների, ինչպես նաև համայնքի շահագրգիռ կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ,

4) խորհրդատվական հանձնաժողովը ՏԻՄ-երի կողմից առաջադրված խնդիրների լուծման ուղիների վերաբերյալ նրանց պարբերաբար ներկայացնում է եզրակացություններ ու առաջարկություններ,

5) խորհրդատվական հանձնաժողովը ժամանակավոր բնույթ է կրում և ՏԻՄ-երի կողմից սահմանված առաջադրանքները կատարելուց հետո դադարեցնում է իր գործունեությունը:

Խորհրդատվական հանձնաժողովների և աշխատանքային խմբերի գործունեությունը արդյունավետ է հատկապես այն դեպքերում, երբ անհրաժեշտ է լինում համայնքում փոխհամաձայնության գալ հանրության լայն շերտերին վերաբերող բարդ խնդիրների լուծման ուղիների վերաբերյալ:

4.2.6. Ավագանու մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ

հանրային քննարկումների անցկացման օրակարգը պետք է լինի հստակ և ունենա մոտավորապես
այս կառուցվածքը՝

հանրային քննարկումները վարում է քաղաքապետը կամ նրա հանձնարարությամբ՝ իր
հետակազմի որևէ ղեկավար պաշտոնյա,

հանրային քննարկումների վարողը ներկայացնում է համայնքի ընտրատարածքներից ընտրված
ամուսնացյալներին, քաղաքապետարանի ղեկավար պաշտոնյաներին և համայնքային
կազմակերպությունների տնօրեններին՝ նշելով նրանց պատասխանատվության ոլորտը,

սահմանված զեկուցողը ներկայացնում է հանրային քննարկմանը դրված հարցը՝ մինչև 20-30 րոպե
ուրթամբ ելույթի տեսքով,

վարում են քննարկումներ ներկայացված հարցի վերաբերյալ՝ մինչև 5 րոպե անհատական ելույթների
ով, ընդ որում՝ յուրաքանչյուր ելույթ ունեցող նախ ներկայանում է՝ նշելով իր անունը, ազգանունը,
կազմակերպությունը,

քաղաքապետարանի և համայնքային կազմակերպությունների համապատասխան աշխատակիցները
և անուն իրենց իրավասությունների շրջանակներում բարձրացված հարցերը և դիտարկումները,

հնարավորության դեպքում, քաղաքացիների բարձրացրած հարցերին և դիտարկումներին
քաղաքապետարանի պաշտոնյաները պատասխանում են անմիջապես, հակառակ դեպքում
քաղաքացիներին տրվում է խոստում, որ տվյալ հարցի կամ դիտարկման պատասխանը քաղաքացուն
հայացվի գրավոր տեսքով՝ կոնկրետ ժամկետում:

2.2. Համայնքային ժողովներ կամ հանդիպումներ

Համայնքային ժողովները կամ հանդիպումները (այսուհետ՝ համայնքային ժողովներ) կազմակերպվում
են համայնքային որևէ կոնկրետ խնդրի վերաբերյալ քաղաքացիների տեսակետների և
հարաբերությունների արտահայտման համար պայմաններ ստեղծելու նպատակով: Դրանք
կազմակերպվում և անց են կացվում ոչ պաշտոնական մթնոլորտում՝ օգտագործելով նախորդ կետում
նշված կառուցակարգի որոշ դրույթները՝ ըստ նախասիրությունների և հնարավորությունների:

Դրանք, համայնքային ժողովի օրը, ժամը, վայրը և օրակարգը նախապես հայտարարվում են,
որոշում ընդգրկվում է մեկ կոնկրետ հարց, այն անցկացվում է կամ քաղաքապետարանում, կամ
համայնքային որևէ կազմակերպությունում, կամ որևէ համատեղությունում, կամ համայնքի որևէ
հասարակական խմբակում:

Համայնքային ժողովը վարում և համակարգում է քաղաքապետարանի աշխատակազմի որևէ ղեկավար
անուն: Նա, նախ, ներկայացնում է քննարկման ենթակա խնդիրը՝ ներկաներին տալով սկզբունքային
և տեղեկություններ դրա վերաբերյալ: Այնուհետ, հնչում են ելույթներ և ընթանում են բազմակողմանի
քննարկումներ ներկայացված խնդրի շուրջ: Քաղաքապետարանի աշխատակազմի բաժինների և
համայնքային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն անմիջականորեն արձագանքում են և
պատասխանում քաղաքացիների բոլոր հարցերին, ուղղակիորեն պարզաբանում են ներկայացված
հարցի ու զաղախարները և գրի են առնում նրանց տեսակետները, մեկնաբանություններն ու
պահանջները: Այդ ամենը կարող է հիմք հանդիսանալ համայնքային քաղաքականության
սահմանում որևէ խնդրի կամ ծրագրի:

2.3. Հարցումներ

Հարցումներն անց են կացվում համայնքային տարբեր ծառայությունների մատուցման որակի և
հնարավորման վերաբերյալ քաղաքացիների կարծիքները և մտադրությունները պարզելու նպատակով:
Հարցումները վերաբերում են ՏԻՄ-երի կողմից մատուցվող բոլոր ծառայություններին կամ դրանցից միայն
մեկ կամ մի քանիսին: Հարցումներն ընդգրկում են համայնքի բոլոր բնակիչներին կամ նրանց որոշակի
խմբին:

Համայնքում հարցումները կազմակերպվում և անցկացվում են հետևյալ կառուցակարգերի
օգտին:

Քաղաքապետարանի աշխատակազմն իր սեփական ուժերով նախապես մշակում է հարցման
կամ ծառայության (ների) մատուցման վերաբերյալ հարցաշար՝ կազմված մանրամասն և հստակ
հարցերով հարցերից,

Քաղաքապետը հարցումներ անցկացնելու աշխատանքը պատվիրակում է (ուղղակի կամ մրցույթով)
հարձակակցության փորձ ունեցող՝ մասնավոր հատվածի կամ քաղաքացիական հասարակության որևէ
անհատական կազմակերպությանը: Այդ դեպքում աշխատակազմն աջակցում է հարցաշարի կազմման
և անցմանը, սակայն խորհրդատվական կազմակերպությունները սովորաբար իրենք են պատրաստում
հարցաշարը, անցկացնում հարցումները և ամփոփում դրանց արդյունքները,

Հարցումները անցկացվում են կամ հեռախոսազանգերով, կամ բնակիչների բնակարաններ
հարցումներով, կամ փոստով (ներառյալ՝ էլեկտրոնային), ընդ որում՝ բնակիչներին այցելելու միջոցով
հարցումները համեմատած հեռախոսազանգերով կամ փոստով իրականացվող հարցումների,

կամ և, բայց՝ ավելի զտախելի և ճշգրիտ,

Հարցումներն անցկացնող հարցում կամ կազմակերպությունը պետք է հաշվառում է հարցումներին

5) համայնքում տեղական ինքնակառավարման որոշակի հարցեր ծագելու դեպքում, քաղաքացիների մասնակցության անհրաժեշտությունը պետք է որոշվի՝ խորհրդակցելով այն քաղաքացիների և կազմակերպությունների հետ, որոնք շահագրգիռ կողմ են և այն առավել կարևորում են:

4. Մասնակցության ձևերը և կառուցակարգերը

4.1. Տեղեկացման (իրազեկման) և կրթության ձևեր

Մասնակցության այս ձևերն օգտագործվում են քաղաքացիներին տեղեկացնելու և կրթելու համար, երբ նրանց կարծիքներն ու գաղափարներն իմանալու և հետևապես, դրանց օգտագործման հատուկ կառուցակարգեր և ընթացակարգեր սահմանելու անհրաժեշտություն չկա: Քաղաքացիների մասնակցության այդպիսի ձևերն են՝

- 1) հանրային տեղեկատվություն,
- 2) ըստ քաղաքացիների դիմումների՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների գրասենյակներ, տեղեկատվական կամ սպասարկման կենտրոններ, ընդունարաններ «մեկ պատուհանի» սկզբունքով,
- 3) կրթական ծրագրեր, հանրային օգեկույցներ և հաշվետվություններ,
- 4) կրտուլամիջոցների հետ կապեր,
- 5) ընդունելություններ և «բաց դռների» ծրագրեր,
- 6) մարդու իրավունքների պաշտպան:

4.2. Ներգրավման և ներգործության ձևեր

Մասնակցության այս ձևերն օգտագործվում են քաղաքացիներին համայնքի կառավարման և զարգացման, հատկապես ՏԻՄ-երի որոշումների կայացման, գործընթացներում ներգրավելու և դրանց վրա ներազդելու համար: Քաղաքացիների մասնակցության այդպիսի ձևերն են՝ իրենց կառուցակարգերով՝

4.2.1. Հանրային խումբեր կամ քննարկումներ

Հանրային խումբերը կամ քննարկումները (այսուհետ՝ հանրային քննարկումներ) կազմակերպվում են համայնքի համար առավել կարևորություն ունեցող որոշումների մախազների և հարցերի (զիսավոր հատկապես, գոտիավորման և հողօգտագործման սխեմաներ, զարգացման ռազմավարություններ, ծրագրեր, բյուջեներ և այլն) քննարկման նպատակով:

Հանրային քննարկումները կազմակերպվում են հետևյալ կառուցակարգով՝

ա) Հանրային քննարկումների մասին համայնքում հայտարարությունների տարածում Հանրային քննարկումներից առնվազն 5 օր առաջ քաղաքապետարանի աշխատակազմի քարտուղարը հայտարարություն է տարածում հանրային քննարկումների ժամանակի, վայրի և օրակարգի վերաբերյալ՝ քաղաքապետարանում և համայնքի մարդաշատ վայրերում տեղադրված ցուցատախտակներին այն փակցնելու միջոցով: Հանրավորության դեպքում, այդ հայտարարությունը կարող է տարածվել նաև համայնքային զանգվածային լրատվամիջոցներով և համացանցային կայքի միջոցով:

բ) Հանրային քննարկումների կազմակերպման նախապատրաստում Քաղաքապետն աշխատակազմից ձևավորում է հանրային քննարկումների կազմակերպման նախապատրաստական աշխատանքներով զբաղվող խումբ, որի գործառույթների մեջ մտնում է հետևյալ հարցերի ապահովումը՝

- 1) հանրային քննարկումների օրակարգի և մասնակիցների գրանցման թերթիկների պատրաստում,
- 2) հանրային քննարկումների օրակարգում ընդգրկված հարցերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվության օգտագործում՝ տպագիր նյութերի, սլայդների, տեսանյութերի, բուկլետների, բրոշյուրների և այլ տեսքով,
- 3) հանրային քննարկումների այնպիսի վայրի ընտրություն, որը գտնվի համայնքի բանուկ և հասանելի տեղում՝ հանրային տրանսպորտի երթևեկության և ավտոկայանատեղի առկայության տեսանկյունից,
- 4) պատուկ ցուցանակների պատրաստում՝ մասնակիցներին դեպի հանրային քննարկումների համար նախատեսված դահլիճ կամ սենյակ կողմնորոշելու համար,
- 5) այդ դահլիճի կամ սենյակի պատշաճ վիճակ, սեղանների և աթոռների դասավորում՝ մասնակիցներին հարմարավետ ձևով,
- 6) հանրային քննարկումները պատշաճ մակարդակով սպասարկելու և դրանց բնականոն ընթացքի համար համապատասխան թվով աշխատակիցների ներգրավում,
- 7) հանրային քննարկումների մասնակիցների անվտանգություն,
- 8) հանրային քննարկումների անցկացման շնորհ կամ շինությունը տնօրինող հիմնարկի ղեկավարի ներկայություն:

գ) Համայնքում գործող շահագրգիռ կազմակերպություններին հանրային քննարկումների դրված հարցերի վերաբերյալ տեղեկատվության առաքում Հանրային քննարկումներից առնվազն 3 օր առաջ քաղաքապետը դրանց վերաբերյալ հայտարարությունը, օրակարգը և ամփոփ տեղեկատվությունը փոստով կամ առձեռն առաքում է համայնքային կազմակերպություններին, մասնավոր հատվածի և

ա) ծանոթանում են Մասնակցության կարգի հետ և լայնորեն տարածում են այն համայնքի քաղաքացիների, մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների շրջանում,
բ) շահագրգռվածություն և ակտիվություն են հանդես բերում համայնքում տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության իրավունքի իրացման կամ Մասնակցության կարգի կիրառման գործում:

2.4 Համայնքի բնակիչներ

Համայնքի մասնակցային կառավարման գործընթացներում քաղաքացիների կամ նրանց խմբերի դերը կարող է լինել հետևյալ ուղղություններով՝

- ա) անձնական հետաքրքրություն կամ շահագրգռվածություն,
- բ) հանրային շահերի պաշտպանություն,
- գ) համատեղ աշխատանք,
- դ) փորձագիտական աշխատանք,
- ե) հետադարձ կապ համայնքային ծառայությունների մատուցման որակի և մատչելիության վերաբերյալ:

3. Բնագավառները և քաղաքականության դրույթները

Տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցությունը կարող է տեղի ունենալ ՏԻՄ-երի գործունեության՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված բնագավառներում՝

- 1) քաղաքացիների և տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքների պաշտպանություն,
- 2) ֆինանսներ,
- 3) հասարակական կարգի պահպանություն,
- 4) պաշտպանության կազմակերպում,
- 5) քաղաքաշինություն և կոմունալ տնտեսություն,
- 6) հողօգտագործում,
- 7) տրանսպորտ,
- 8) առևտուր և ծառայություններ,
- 9) կրթություն, մշակույթ և երիտասարդության հետ տարվող աշխատանքներ,
- 10) առողջապահություն, ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտ,
- 11) աշխատանք և սոցիալական ծառայություն,
- 12) գյուղատնտեսություն,
- 13) բնություն և շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն:

Համայնքի ՏԻՄ-երը, գիտակցելով և համոզված լինելով, որ՝

1) քաղաքացիները հանդիսանում են համայնքում տեղական ինքնակառավարման անքակտելի մասը, բանի որ նրանք են ընտրում ՏԻՄ-եր՝ իրենց ներկայացնելու համար և ՏԻՄ-երից ստանում են համայնքային ծառայություններ և օգուտներ,

2) կառավարման նոր մոտեցում է համարվում գործընթացի սկզբում քաղաքացիների հետ խորհրդակցելը այն հարցերի շուրջ, որոնք անմիջական ազդեցություն ունեն նրանց վրա,

3) քաղաքացիների մասնակցությունը ՏԻՄ-երի որոշումների կայացման գործընթացում սերմանում է փոխադարձ վստահություն քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի, ընտրված պաշտոնյաների, քաղաքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների միջև,

4) քաղաքացիների մասնակցությունը ՏԻՄ-երի որոշումների կայացման գործընթացում ակտիվ դեր է կատարում համայնքի պահպանման և զարգացման գործում,

Քաղաքական նոր կուրս են որդեգրում՝ համայնքում զարգացնելու կառավարման մշակույթը, տվյալական կառավարումը փոխարինելու մասնակցային կառավարման համակարգով:

Ելնելով այս գիտակցությունից և համոզմունքից՝ տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության հարցում համայնքի ՏԻՄ-երի քաղաքականության հիմնական դրույթներն են՝

1) քաղաքացիներին պարբերաբար տրամադրել տեղեկություններ՝ համայնքի զարգացման ծրագրերով, բույժով մախատնաված աշխատանքների և միջոցառումների, ՏԻՄ-երի գործունեության և դրանցից ստացված արդյունքների վերաբերյալ,

2) քաղաքացիներին ժամանակին տրամադրել տեղեկություններ՝ ՏԻՄ-երի կողմից քննարկվող որոշումների նախագծերի մասին և նրանց ընձեռել մասնակցության հնարավորություններ դրանց քննարկման և որոշումների կայացման գործընթացում,

3) համայնքում մշակել և իրականացնել տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության ծրագրեր՝ հիմնվելով սույն Մասնակցության կարգի վրա,

4) քաղաքապետարանի աշխատակազմի բոլոր բաժինները, համայնքային կազմակերպությունները պետք է համագործակցեն համայնքի մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԽՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12>> նոյեմբերի 2013 թվական N 38-Ն

ԹԱԽՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱԿԱՐՄԱՆԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ .

Հասկանալով << Սահմանադրության 30-րդ հոդվածի , << Տեղական ինքնակառավարման
օրենքի >> << օրենքի 16-րդ հոդվածի 33-րդ կետի և 32-րդ հոդվածի 10.1 կետի
դաժեանքներով , համայնքի ավագանին որոշում է .

1. Հաստատել Թախն համայնքի տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների
մասնակցության կարգը . համաձայն հավելվածի :

2. Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող տասներորդ օրվանից :

Խորհրդի 8

դեմ 0

ձեռնպահ 0

1. Խաչատրյան Արամ

2. Քեչեղյան Թամարա

3. Քեչեղյան Տիգրան

4. Սարգսյան Հովհաննես

5. Մարգարյան Արթուր

6. Մկրտչյան Ռոման

7. Մկրտչյան Անդրե

8. Մկրտչյան Համկան

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ .

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

ԿԱՐԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆԸ
ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն փաթեթը կարգավորվում են համայնքում տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության հետ կապված հարաբերությունները:

Տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության կարգի (այսուհետ՝ մասնակցության կարգ) իրավական հիմքերն են՝ ՀՀ Սահմանադրությունը (հոդված 30), Տեղական ինքնակառավարման եվրոպական խարտիան, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը, «Երաժշտության Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքը, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքը, «Քաղաքացիության մասին» ՀՀ օրենքը, «Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքը:

2. Սույն կարգի նպատակն է՝ ապահովել համայնքի քաղաքացիների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների լիարժեք և ժամանակին մասնակցությունն ու գործունեությունը համայնքային քաղաքականության մշակման և որոշումների կայացման գործընթացներում՝ երաշխավորելով հանրային տեղեկատվության լիակատար թափանցիկությունն ու տեղեկությունը:

3. Սույն կարգի խնդիրներն են՝

ա) հստակեցնել համայնքի մասնակցային կառավարման համակարգում շահագրգիռ բոլոր կողմերի և ու պարտականությունները,

բ) համայնքում հիմնել և կիրառել քաղաքացիական մասնակցության գործունե կառուցակարգեր, մեթոդներ և ձևեր:

գ) ձևավորել համայնքի կառավարման նոր, քաղաքացիամետ մոտեցումներ,

դ) խթանել քաղաքացիներին՝ ունենալու ակտիվ դեր համայնքի կառավարման և զարգացման գործում,

ե) ապահովել համայնքում առկա շահերի հավասարաչափ ներկայացումը և հավասարակշռումը որոշումների կայացման գործընթացում,

զ) համայնքում քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների (ՏԻՄ-երի՝ համայնքի ավագանու և ղեկավարի), քաղաքապետարանի, հասարակագնի և համայնքային կազմակերպությունների միջև ապահովել փոխախտաբարության սրբուղիություն:

4. Տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության սկզբունքներն են՝

ա) մատչելիություն և հասանելիություն,

բ) փոխախտաբարություն,

գ) թափանցիկություն և հրապարակայնություն,

դ) ակտիվություն, օպերատիվություն և արագ արձագանքում,

ե) արդյունավետություն,

զ) պատասխանատվություն և հաշվետվողականություն:

5. Մասնակցության կարգը տարածվում է համայնքի բոլոր քաղաքացիների, քաղաքապետի և ավագանու անդամների, քաղաքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների աշխատակիցների, համայնքի քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների վրա:

6. Սույն կարգում օգտագործվող հասկացություններն են՝

ա) Մասնակցային ժողովրդավարություն՝ գործընթաց, որն ընդգծում է քնակչության լայն մասնակցությունը համայնքային քաղաքականությունների մշակմանը և իրականացմանը, համայնքային որոշումների բարձրացմանը և լուծմանը:

բ) Մասնակցային կառավարում՝ մասնակցային ժողովրդավարության բաղադրիչ, որը ենթադրում է քաղաքացիների ընդգրկումը համայնքի կառավարման մեջ:

գ) Մասնավոր հատված՝ համայնքում մասնավոր ձեռնարկատիրության ոլորտը, որտեղ գործունեություններ ձևավորվում են շուկայական տնտեսության սկզբունքների հիման վրա և որի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶԻ

ԹԱԽՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱԿԱԳԱՆԻ

ՈՐՈՇՈՒՄ

<< 12 >> նոյեմբերի 2013թվական N 37-Ա

ԹԱԽՆԻ ԲԱՂԱՔԱԾԵՏԻՆ ԿԻՑ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԵՎ ԲՅՈՒՋԵԻ
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԵՆԹԱՑՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԱԿՑԱԿԱՆ
ՄԱՐՄԻՆ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Համայնքի զարգացման ծրագրի և բյուջեի կառավարման /կազմման/, հանրային բնակավայրի, կատարման և վերահսկման /գործընթացներում համայնքի բնակիչների մասնակցությունն ապահովելու համար, ղեկավարվելով <<Տեղական ինքնակառավարման մասին>> ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 10.2 կետի և 54.1 հոդվածի պահանջներով, համայնքի ավագանին որոշում է՝

1. Բաղաքապետին կից ստեղծել համայնքի զարգացման ծրագրի և բյուջեի կառավարման գործընթացների խորհրդակցական մարմին հետևյալ կազմով՝

- 1 Աթանեսյան Հայկ - քաղաքապետի տեղակալ
- 2 Տերտերյան Խաչատուր - քաղաքապետի տեղակալ
- 3 Ավետիսյան Ավետիք - աշխատակազմի քարտուղար
- 4 Գրիգորյան Արմեն - աշխատակազմի գլխ. մասնագետ - հաշվապահ
- 5 Գրիգորյան Ռիտա - իրավաբան
- 6 Սարգսյան Ռազմիկ - ճարտարապետ
- 7 Աթանեսյան Արուսյակ - իրավաբան
- 8 Գրիգորյան Ժորա - Թալինի քաղաքային մշակույթի կենտրոն ՀՈԱԿ տնօրեն
- 9 Միքայելյան Արմեն - Թալինի մանկական գեղարվեստի դպրոց ՀՈԱԿ տնօրեն
- 10 Գրիգորյան Գևորգ - Թալինի կոմունալ ծառայություն ՀՈԱԿ տնօրեն
- 11 Ռիտանյան Հայկ - ավագանու անդամ
- 12 Կահապետյան Արթուր - ավագանու անդամ

13. Սկրտչյան Սերգե - ավագանու անդամ

14. Սիրախչյան Ռոստոմ - ավագանու անդամ

15. Գրիգորյան Սերյոժա - ավագանու անդամ

2. Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտնում ընդունմանը հաջորդող օրվանից:

Երես 6

ԳԼՈՒԾ

ձեռագրի 1

1. Արտադրող

Գործարան Թամարա

Արտադրանք Տիպի

2. Արտադրողի անուն

3. Արտադրողի հասցեն

4. Արտադրողի հեռախոս

5. Արտադրողի փոստ

6. Արտադրողի հասցեն

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ս. ԱՐԱՄՅԱՆ

ընթացակարգեր, որոնք համայնքի քաղաքացիներին և սուբյեկտներին հնարավորություն կընձեռեն լինելու ավելի իրազեկված ՏԻՄ-երի գործունեության մասին, քան նախկինում էր և ակտիվորեն մասնակցելու համայնքի կառավարմանն ու զարգացմանը:

2. Զերեքը մ պատասխանատվությունը

2.1. Համայնքի ավագանի

- ա) Ավագանին քննարկում և որոշում է կայացնում Մասնակցության կարգը հաստատելու մասին,
- բ) Ավագանու անդամներն իրենց ընտրական տարածքի ընտրողներին ծանոթացնում են Մասնակցության կարգի բովանդակության հետ,
- գ) Ավագանին օժանդակում և վերահսկում է Մասնակցային կարգի իրականացմանը:

2.2. Համայնքի ղեկավար

- 1) Քաղաքացիների մասնակցության մշակույթի զարգացում
  - ա) Իրականում և քաղաքացիների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի սուբյեկտների համար ստեղծում է բավարար պայմաններ՝ լինելու իրազեկ և մասնակցելու համայնքի կառավարմանն ու զարգացմանը, նրանց ներգրավելով, մասնավորապես, հետևյալ տեսակի գործընթացներում:
    - 1) քաղաքացիների մասնակցության ոլորտում ՀՀ օրենսդրությամբ ամրագրված դրույթների լիարժեք կիրառում,
    - 2) օրենսդրական և ենթօրենսդրական նոր նախաձեռնությունների և նախագծերի քննարկումներ,
    - 3) համայնքի զարգացման ռազմավարությունների և ծրագրերի (տարեկան, քառամյա, երկարաժամկետ և հասում) մշակում, քննարկում, իրականացում և վերահսկում,
    - 4) քաղաքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների գործունեության վերահսկում, ներառյալ՝ դրանից ստացված արդյունքները և ազդեցությունը շահառուների վրա,
    - 5) համայնքի բյուջեի կազմում, քննարկում, կատարում և վերահսկում,
    - 6) համայնքային ծառայությունների մատուցումը բարելավելու վերաբերյալ քննարկումներ և ռազմավարական որոշումների կայացում,
    - 7) տեղական հարկերի, տուրքերի, վճարների դրույքաչափերի, համայնքային ծառայությունների մատուցման դիմաց գանձվող վճարների չափերի, դրանց հավաքագրման քաղաքականության և առկա խնդիրների վերաբերյալ քննարկումներ:
  - բ) Ապահովում է քաղաքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների աշխատակիցների համագործակցությունը քաղաքացիների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչների հետ՝ նրանց տեղական ինքնակառավարման և ՏԻՄ-երի գործունեության վերաբերյալ իրազեկելու և կրթելու նպատակով:
  - գ) Ապահովում է համայնքի ավագանու անդամների, քաղաքապետարանի աշխատակազմի և համայնքային կազմակերպությունների համապատասխան աշխատակիցների պարբերաբար ներգրավումը իրենց մասնագիտական և տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության բնագավառներում գիտելիքները հարստացնելու և հմտությունները զարգացնելու նպատակով կազմակերպվող տարբեր ուսուցման և վերապատրաստման ծրագրերին:
  - դ) Աջակցում է համայնքի քաղաքացիներին, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչներին՝ զարգացնելու իրենց կարողությունները և ակտիվորեն մասնակցելու համայնքի կառավարմանը:
    - ե) Օգտագործում է մասնակցության համար հասանելի բոլոր հնարավոր միջոցները և ձևերը:
    - զ) Ապահովում է քաղաքացիների մասնակցության միջոցառումների կազմակերպումը և անցկացումը քաղաքացիներին մատչելի և հարմար վայրերում և պայմաններում:
- 2) Մասնակցության կարգի մասին տեղեկացում
Համայնքի ղեկավարը պետք է՝
  - ա) մշակի և կիրառի ձևեր՝ ապահովելու Մասնակցության կարգի մասին տեղեկացումը համայնքում առկա բոլոր շահագրգիռ կողմերին,
  - բ) ապահովի, որպեսզի համայնքի այն քաղաքացիները, որոնք ունեն կարդալու, գրելու, շարժվելու կամ այլ հոմալորություններ, տնային տնտեսապետները կամ սոցիալական այլ խմբի պատկանող մարդիկ, ինչպես հարկն է, տեղեկացվեն Մասնակցության կարգի մասին:

2.3. Մասնավոր հատված մ քաղաքացիական հասարակություն

Մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտներն օժտված են համայնքում տեղական ինքնակառավարմանը քաղաքացիների մասնակցության իրավունքով: Նրանց դերը կարող է

Քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտներ՝ համայնքում գործող հասարակական կազմակերպությունները և շարժումները, արհմիությունները, քաղաքական կուսակցությունները, գործական ընկերությունները, մասնագիտական ասոցիացիաները, անկախ լրատվամիջոցները, քաղաքացիական նախաձեռնության խմբերը և նմանատիպ այլ կառույցները:

Քաղաքացիների մասնակցություն՝ գործընթաց, որի միջոցով քաղաքացիները որոշակի գործություն են ունենում իրենց կյանքի վրա անմիջականորեն ազդող համայնքի ՏԻՄ-երի որոշումների

Քաղաքացիների նախաձեռնություն՝ գրավոր փաստաթուղթ՝ դիմումի, Սողոքի, առաջարկության կամ նախագծի տեսքով, որը ստորագրվում է քաղաքացիների կամ նրանցից կազմված խմբի կողմից և հասցվում է ՏԻՄ-երին՝ քննարկելու և հետագա ընթացք տալու համար:

Հանրային տեղեկատվություն՝ հանրությանը ՏԻՄ-երի կողմից մատուցվող տեղեկություններ՝ տպագիր թերթի, հարցազրույցների, րոկլետների, հայտարարությունների, էլեկտրոնային հաղորդագրությունների տեսքով:

Ըստ քաղաքացիների դիմումների՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների գրասենյակներ, հիմնովակա կամ սպասարկման կենտրոններ, ընդունարաններ «մեկ պատուհանի» սկզբունքով՝ ՏԻՄ-երի տեղաբաշխված տեղեկատվական կենտրոններ՝ քաղաքացիներից դիմումներ ընդունելու և նրանց տեղեկատվելու, որոշակի տեղեկություններ կամ խորհրդատվություն տրամադրելու համար:

Կրթական ծրագրեր, հանրային զեկույցներ և հաշվետվություններ՝ կրթական կամ տեղեկատվական կենտրոններ, որոնք քաղաքացիներին հնարավորություն են տալիս դեմ առ դեմ հանդիպել իրենց ընտրած ՏԻՄ-երի կազմակերպիչներին կամ համայնքի գործադիր իշխանության ղեկավար պաշտոնյաներին:

Լրատվամիջոցների հետ կապեր՝ համագործակցություն լրատվամիջոցների (թերթեր, ռադիո և հեռատեսություն) հետ՝ լուսաբանելու ՏԻՄ-երի գործունեությունը:

Ընդունելություններ և «բաց դռներ» ծրագրեր՝ քաղաքապետի և ավագանու անդամների մոտ, ըստ որոնք սահմանված ժամանակացույցերի, քաղաքացիների կամ նրանց պատվիրակությունների հետ խորհուրդներ և այցելություններ կատարելու ծրագրեր՝ խթանելու և քաջալերելու քաղաքացիներին, որոնք նրանք «գուտ գոտսանքի» ձևով այցելեն քաղաքապետարան կամ համայնքային որևէ կազմակերպություն՝ ՏԻՄ-երի գործունեությանը ծանոթանալու կամ իրենց հուզող խնդիրները քննարկելու նպատակով:

Մարդու իրավունքների պաշտպան՝ անկուսակցական հանրային պաշտոնյա, որը հետաանուտ է քաղաքացիների դիմումներում և բողոքներում բարձրացված հարցերի ուսումնասիրմանը և լուծմանը՝ համայնքում, մասնավորապես, ՏԻՄ-երի որոշումների, համայնքային պաշտոնյաների կամ կազմակերպությունների գործունեության հետ:

Հանրային խումբեր կամ քննարկումներ՝ կազմակերպվող պաշտոնական միջոցառումներ, որոնք համարվում են համայնքի ավագանին կամ քաղաքապետը՝ համայնքի համար առավել հարմարություն ունեցող հարցերի վերաբերյալ քաղաքացիների տեսակետներին, մեկնաբանություններին և խորհուրդներին ծանոթանալու նպատակով:

Համայնքային ժողովներ կամ հանդիպումներով՝ քաղաքապետարանի աշխատակազմի կողմից կազմակերպվող ոչ պաշտոնական հանդիպումներ կամ ժողովներ, որոնք անցկացվում են քաղաքապետարանի կամ համայնքային կազմակերպությունների շենքերում (մշակույթի տուն, մշակույթի կենտրոն, մարզադպրոց, և այլն) կամ համայնքի բացօթյա տարածքներում (բնակելի շենքերի տարածքում, երապարակներ, ստադիոններ և այլն):

Հարցումներ՝ քաղաքացիների կարծիքի/վերաբերմունքի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքում՝ համայնքային հանդիպումների կազմակերպման:

Ֆուկուս խմբեր՝ քաղաքացիներից ընտրված ներկայացուցիչների պարբերական հավաքներ՝ քննարկելու և զննատեսելու քաղաքացիների «լուր մեծամասնության» հնարավոր արձագանքը կամ ինքնակառավարման որևէ խնդրի առնչությամբ:

Խորհրդատվական հանձնաժողովներ, աշխատանքային խմբեր՝ քաղաքացիներից կազմված խմբեր՝ համայնքային խնդիրների վերաբերյալ ՏԻՄ-երին որոշակի խորհրդատվություն տրամադրելու համար: Խմբերային խմբի դեպքում, դա կարող է սահմանափակվել որևէ մեկ կոնկրետ խնդրով:

Անկախ մշակական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ՝ համայնքի ավագանու կանոնակարգով կազմված կարգով ստեղծված հանձնաժողովներ՝ քաղաքացիների, մասնավոր հատվածի և քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների ներկայացուցիչների ներգրավմամբ:

Համայնքային միավորումներ՝ քաղաքացիների խմբերի միություններ, որոնք համախմբվել են ընտրող շախի կամ խնդրի շուրջ:

Բարձր տեխնոլոգիաներ (մալուխային հեռուստատեսություն, համացանց և այլն)՝ մալուխային հեռուստատեսությունը եթերային հեռուստատեսության այլընտրանքն է, իսկ համացանցը քաղաքացիներին հաղորդակցություն է տալիս ինտերակտիվ կապ հաստատել ՏԻՄ-երի հետ և ներկայացնել կարծիքներ ու առաջարկություններ համայնքային խնդիրների շուրջ:

Մույն կարգում օգտագործվող մյուս հասկացությունները կիրառվում են այն իմաստով, որոնք